

Analyseopgaven

I denne prøve skal du analysere og vurdere en problematik, der omhandler journalistikkens virke, og du skal demonstrere, at du ikke alene kan analysere og reflektere over problematikken, men også kan udtrykke egne vurderinger og holdninger til sagen. Det subjektive er med andre ord vigtigt her.

I år sætter vi særligt fokus på forholdet mellem journalister og deres kilder, og vedlagt denne opgave-beskrivelse er en række tekster (også nævnt nedenfor), som du skal tage afsæt i, når du skriver en lederartikel om emnet, ligesom massevis af danske dagblade gør hver dag.

Du bestemmer selv, hvad du vil fokusere på i din avisleder, så længe din analyse tager afsæt i et eller flere elementer af det vedlagte materiale. Udover det vedlagte materiale er du også meget velkommen til selv at bruge egen viden fra andre sammenhænge, egne erfaringer mv.

Du skriver i dette tilfælde selv din lederartikel så kort eller langt, som du synes, at det er relevant, men for en god ordens skyld skal det bemærkes, at dette også er en test på tid, en test af dine evner til at fokusere på det væsentlige og en test af dine evner til at kommunikere overbevisende.

Det betyder, at de færreste – hvis overhovedet nogen – på den afsatte tid vil kunne komme omkring alle de relevante og interessante aspekter i materialet og om problemstillingen. Udvælg derfor gerne, hvad du selv synes er allermest interessant og formidlingsmæssigt relevant.

Det vedlagte materiale rummer:

”Medier får kritik for at betale kilder.” Nyhedsartikel bragt i Politiken efter afsløringerne af Se og Hørs arbejdsmetoder.

”Over strengen.” Anmeldelse fra Weekendavisen af bogen ‘Livet det forbandede’ af Ken B. Rasmussen. Bogen satte i gang i skandalen om Se og Hør.

“Alle er bange for sladderpressen.” Nyhedsartikel bragt i Berlingske omhandlede den britiske medieskandale vedr. avisen News of the World.

”Slå tilbage mod Se og Hør.” Leder bragt i Børsen.

“Medier siger blankt nej til at betale kilder.” Nyhedsartikel bragt i Fagbladet Journalisten, journalisten.dk.

Medier får kritik for at betale kilder

Politiken | 01.05.2014 | Side 4 | 1710 ord

Dansk Journalistforbund, Danske Medier og medieforsker vil diskutere de presseetiske regler oven på Se og Hør-skandale. »De lever ikke i den virkelige verden«, siger Ekstra Bladets chefredaktør Poul Madsen.

AF KRISTINE DAM JOHANSEN, LOTTE THORSEN OG MIKKEL VUORELA

Sagen om Se og Hørs angivelige lovbrud kan få konsekvenser for de journalistiske retningslinjer. For selv om omfanget af sagen om betaling for adgangen til en række personers kreditkortodata langt fra er afklaret, er nogle mediers praksis med at betale kilder for tips kommet under beskydning.

Faktisk kan det aldrig retfærdiggøres, mener journalistisk direktør i de private mediers talerør, Danske Medier, Christian Kierkegaard. »Jeg bliver forarget over, at medier giver tiphonorarer. Jeg har svært ved at forestille mig situationer, hvor det kan være nødvendigt«, siger han.

»Medierne risikerer, at kilder henvender sig for at få en økonomisk belønning og føler sig fristet til at begå kriminelle handlinger og fremskaffe informationer på ulovlig vis«. Dansk Journalistforbund bakker op om kritikken og lukker i samme ombæring op for muligheden for at justere reglerne for god presseskik, så de såkaldte tiphonorarer bliver nævnt. Dog afventer begge organisationer, at Vestegnens Politi har fremlagt deres redegørelse for, hvad der er foregået i den aktuelle sag, hvor ugebladet Se og Hør er mistænkt for at have betalt en kilde med adgang til fortrolige kreditkortoplysninger for at sælge oplysningerne videre til bladet.

Kendte til 'kreditkortmanden'

Journalist Kenth G. Madsen, der var ansat på Se & Hør 1999-2011, bekræfter over for Politiken, at han igennem et par år af og til hørte 'kreditkortmanden' omtalt af kolleger på ugebladet.

»Selv om det har været holdt inden for en sluttet kreds, er sådan noget svært at holde hemmeligt over en længere periode på en lille redaktion«, siger Kenth G.

Madsen, der eksempelvis husker, at 'kreditkortmanden' blev omtalt, i forbindelse med at kolleger skulle ud at rejse, fordi kendte via deres kreditkort var blevet sporet til en bestemt destination.

Selv har han - så vidt han ved - aldrig arbejdet på tips fra kilden, der havde adgang til oplysninger om de kendtes brug af kreditkort.

»Men når en redaktionssekretær kommer og siger: »Kan du ikke lige prøve at ringe, for vi har hørt at «, så ringer man jo til den pågældende uden at vide, hvor tippet kommer fra«, siger han.

Ifølge Kenth G. Madsen er det usandsynligt, at de skiftende chefredaktører ikke har kendt til arbejdsmetoden.

»Hvis manden har fået udbetalt penge, kan det jo ikke foregå uden chefredaktørens vidende, men der var selvfølgelig flere, der havde prokura til at skrive under«. Hvor den praksis, som Se og Hør er beskyldt for at benytte, er åbenlyst ulovlig - med en straf ramme op til seks år i yderste

konsekvens - er der ikke noget ulovligt i at betale folk for at tippe om en god historie eller sende et billede ind, men hos Dansk Journalistforbund mener formand Mogens Blicher Bjerregård, at det er »principielt forkert« at honorere kilder for tips om gode historier, selv om han anerkender, at der kan være »helt særlige situationer«, hvor det kan retfærdiggøres.

»Jeg er bekymret for, hvordan man sikrer sig etikken, hvis man begynder at købe sig til historier på den måde. Det er ikke en farbar vej, at tip bliver en handelsvare«, siger han.

Professor og medieforsker på RUC Mark Ørsten bakker ligeledes op og kalder det »en rigtig god idé« at få skrevet ind i de presseetiske regler, at danske medier ikke bør betale for tips.

»Der kan stilles en masse spørgsmål til den type journalistik, som man betaler for. Og set i lyset af sagen på Se og Hør opfordrer man måske også indirekte folk til at begå ulovligheder ved at love dem penge for forskellige typer af historier«.

Ekstra Bladet vil fortsætte

Det er ikke lykkedes Politiken at få en kommentar fra de ansvarlige chefer hos Se og Hør og Aller, der ejer bladet, om betaling af kilder.

Se og Hør er imidlertid ikke det eneste medie, der betaler for tips. Hos Ekstra Bladet giver man op til 1.000 kroner for et »rigtig godt tip«, og det er en praksis, som chefredaktør Poul Madsen overhovedet ikke ser noget forkert i.

»Vi betragter det som et ulejlighedshonorar.

Alle andre er så - undskyld mig - pissehellige, at de ikke tilbyder noget - i hvert fald officielt, og så toner vi rent flag og siger: Du kan få en plovmand her hos os for et godt tip. Ingen bliver fede af det.

Vi betaler maksimalt 1.000 kroner«, siger han.

For Dansk Journalistforbunds og Danske Mediers bekymring og forargelse er der ikke megen forståelse.

»De lever i en anden verden end min.

Jeg lever i den virkelige verden. Jeg giver gerne tiphonorarer på et begrænset beløb.

Der er ikke tale om checkhæftejournalistik«.

Men giver det ikke incitament til ulovligheder?

»Folk begår ulovligheder og tager ulovlige billeder, men vi viderebringer ikke ulovligheder med åbne øjne«.

Fakta: SE OG HØR-SAGEN OVERBLIK

Syv medarbejdere på Se og Hør blev i aften sendt hjem. Ifølge chefredaktør Niels Pinborg står medarbejdernes navne i mails, som har forbindelse med sagen om den hemmelige kilde, der skal have forsynet ugebladet med kreditkortoplysninger om kendte og kongelige.

Det er uvist, hvornår, eller om, de ansatte vender tilbage til deres job.

Sagen fik i går konsekvenser for endnu en tidligere ledende medarbejder på Se og Hør, som nu er ansat som redaktionschef på Ekstra Bladet. Lise Bondesen »går på ferie, indtil sagen er bedre afklaret og faldet mere til ro«, skriver EB-chefredaktør Poul Madsen til de ansatte ifølge JP.

Første oplag af ' Livet, det forbandede' på 5.000 eksemplarer blev i går udsolgt, dagen efter at bogen udkom.

HOVEDPERSONERNE I EN MEDIESKANDALE

Journalister på ugebladet Se og Hør har ifølge en ny bog og flere tidligere medarbejdere på bladet købt kendtes fortrolige kreditkortoplysninger af en medarbejder, der arbejdede for Nets, som står for alle danskeres Visa/Dankort-transaktioner.

Overvågningen har angiveligt fundet sted fra 2008 til 2012. Mens historien ruller, bliver stadig flere personer og institutioner involveret.

Ken B. Rasmussen er forfatteren, der startede hele sagen med bogen ' Livet, det forbandede'. Var selv journalist på Se og Hør indtil årsskiftet 2011-12, hvor han blev fyret.

Bogen er efter hans eget udsagn »kontant afregning« og er en blanding af fakta og fiktion. Som journalist har han selv brugt oplysninger fra den såkaldte tys-tys-kilde.

TYS-TYS-KILDEN

It-ekspert, som arbejdede for NETS (tidligere PBS) fra 2007 til 2012. Arbejdet foregik via underleverandøren IBM. Den nu 45-årige mand modtog ifølge bogen 10.000 kroner sort hver måned for at levere de følsomme oplysninger til journalisterne på daglig basis. Han omgås ifølge flere aviser fortsat med SE og HØR journalister. Siden hans identitet blev kendt, er det kommet frem, at han har udført opgaver for Nordea som konsulent. De har nu meddelt hans arbejdsgiver, at banken ikke vil bruge ham som konsulent igen.

CHEFREDAKTØRERNE

Chefredaktørerne har ansvaret for bladet, men det er endnu ikke dokumenteret, om den enkelte redaktør kendte til ulovlighederne som påstået i bogen. Ekspert vurderer, at redaktørerne risikerer op til seks års fængsel for den ulovlige brug af fortrolige oplysninger.

Henrik Qvortrup, chefredaktør fra 2002 til 2008.

Her blev aftalen med ' tys-tys-kilden' angiveligt lavet.

Indrømmer at have mødt manden og udbetalt penge til ham, men nægter at have kendt til ulovlige oplysninger. Fratrådte tirsdag som politisk kommentator på TV 2.

Per Ingdal var konstitueret chefredaktør 2008-09.

Er i dag udgiverdirektør ved Aller.

Kim Henningsen, chefredaktør 2009 til 2013.

Trak sig fra posten på grund af sygdom.

Niels Pinborg, nuværende chefredaktør.

Blev ansat 1. november 2013 og nægter ethvert kendskab til brug af 'tys-tys-kilden' og ulovlige kreditkortoplysninger.

I går aftes sendte han syv ansatte på Se og Hør hjem.

JOURNALISTERNE

Især én journalist havde ifølge bogen kontakten med 'tys-tys-kilden'. Han var blandt andet skribent på artikler om prins Joachims og prinsesse Maries bryllupsrejse i Canada, hvor kreditkortoplysninger skulle være brugt til at opspore parret.

Han oplyser til B. T., at han intet har foretaget sig, som hans redaktører ikke har bedt ham om. Flere journalister på ugebladet brugte oplysninger fra den hemmelige kilde, herunder Ken B. Rasmussen, skriver han i bogen.

DE KONGELIGE

Prins Joachims og prinsesse Maries bryllup blev angiveligt den begivenhed, som skubbede overvågningen i gang. Det var et scoop, hvis man kunne finde dem på deres bryllupsrejse, hvilket Se og Hør ifølge bogen gjorde via deres kreditkortoplysninger. Også prins Henrik skulle være overvåget.

DE KENDTE

Remeé, kronprins Frederik og kronprinsesse Mary, Michala Kjær, Rigmor Zobel, Casper Christensen, Iben Hjejle, Oliver Bjerrehuus, Line Baun Danielsen, Cecilie Frøkjær, Janni Spies, Sydney Lee, Caroline Fleming, Morten Helveg Petersen og Lars Løkke er blandt de kendisser, der angiveligt har fået deres oplysninger lækket. Flere af dem har bekræftet detaljer, som de mener, Se og Hør må have fra 'tys-tys-kilden'. For eksempel fortæller bogen, at Se og Hørs journalister vidste, at Line Baun Danielsen havde været på privathospital i 2009. Historien blev aldrig bragt, men Line Baun har over for B. T. bekræftet, at hun var på pågældende hospital.

Morten Helveg Petersen har anmeldt Se og Hør til politiet.

BLADDIREKTØREN

Adm. direktør i Aller Media A/S Pål Thore Krosby, bedyrer, at daværende chefredaktør Henrik Qvortrup i 2007 lovede ham, at danske Se og Hør ikke brugte ufine metoder.

Det norske søsterblad var i 2007 anklaget for at købe oplysninger om kendte. Aller har hyret advokat Henrik Stagetorn til at stå for en uvildig undersøgelse af sagen.

BLADEJERNE

Betina Aller er det mest kendte medlem i Allerfamilien, som har bestemmelsesretten over Aller Holding A/S.

Den udgiver blandt andet Se og Hør og mange andre blade i hele Norden. Familien havde i går aftes endnu ikke udtalt sig i sagen.

Siden 2007 har IBM taget sig af serverdriften for Nets (tidligere PBS), som håndterer alle danskeres Visa/Dankort. I 2008 begyndte en medarbejder - 'tys-tys-kilden' - tilsyneladende systematisk at trække oplysninger ud af systemet - uden at det blev opdaget. IBM hjælper politiet med at undersøge, hvad der er sket.

Nets (tidligere PBS) står for alle danskeres Visa/dankort-transaktioner og skulle stå inde for sikkerheden. Men noget tyder på, at sikkerheden ikke blev ordentligt indarbejdet, da man i 2007 outsourcede serverdriften til IBM. It-eksperter undrer sig over, at den mulige læk overhovedet kunne ske.

EFTERSPILLET

Nordea har bebudet, at man vil undersøge, om 'tys-tys-kilden' har haft omgang med oplysninger, som han ikke burde i forbindelse med konsulentarbejde for banken. Hans opgaver har dog ikke bragt ham i nærheden af sådanne oplysninger.

Politiet er i gang med en efterforskning af sagen. Flere eksperter, organisationer og politikere efterlyser en opstramning af sikkerheden omkring borgernes private oplysninger.

Anmeldelse: Over stregen

Weekendavisen | 02.05.2014

Se og Hør. »Det typiske mønster er, at når man har nærmet sig den moralske grænse, så er det nemmere at gå et lille stykke længere næste gang.« Tidligere Se og Hør-medarbejder om livet på et blad, hvor virkeligheden og loven ikke måtte stå i vejen for historierne.

Ken B. Rasmussen: Livet, det forbandede. 382 sider. Bogkompagniet. Udkom mandag.

Af PEER KAAE

I MIT lille kontor i den store rustrøde bygning i Valby sad jeg for år tilbage og ventede på, at

redaktionschefen fra Se og Hør kaldte os journalister til møde. På det tidspunkt ulmede et opgør mod Henrik Qvortrups nye linje: Stikkerlinjen, tiptelefonen, betaling af kilder, paparazzi og ikke mindst afsløring af utroskab - der tidligere var utænkeligt - var nu hverdag på Danmarks største ugeblad. Et skred var sket.

Journalisterne på bladet vogtede på hinanden, lavede alliancer på kryds og tværs og plejede egne interesser af frygt for at blive fyret. Henrik Qvortrup vidste, at jeg og et par andre var imod de nye tiltag, og derfor satte han nu tingene på plads med den gode gamle læresætning, at hvis nogen af os ikke kunne lide lugten i bageriet, så måtte vi finde et andet.

Nu var det ikke længere nok, at vi journalister gik til strengen, vi skulle være klar til at bryde loven.

Kort efter, den 19. maj 2005, stak Qvortrup hovedet ind på mit kontor, hvor væggene var fyldt af billeder fra en svunden og festlig tid i Se og Hørs tjeneste.

»Kan vi mødes klokken 14?« »Ja, selvfølgelig.« Præcis klokken 14 sad jeg i den røde plysstol over for Henrik Qvortrup, der lige skulle færdiggøre en mail. Han vendte sig imod mig og sagde: »Tiden er kommet, Peer, hvor jeg må sige dig op... Du taler dårligt om mig. Du ligefrem holder hof og underholder med kritik af mig og min nye kompromisløse linje her på Se og Hør.« »Er det dit endelige svar,« forsøgte jeg.

»Ja, det er det,« sagde Qvortrup og kiggede over de smalle briller.

HISTORIEN om Qvortrup, min firing og redaktionsmødet, hvor han proklamerede, at vi skulle være klar til at bryde loven, er ikke ny. Den er taget fra min bog I Sandhedens Tjeneste, som jeg skrev på baggrund af 17 års ansættelse på Se og Hør. Da bogen udkom i 2009, var der ikke én journalist, der studsede over, at udviklingen på Se og Hør betød, at bladet ikke længere kunne laves inden for lovens rammer.

Min bog skabte masser af omtale, men det var typisk om historier om kändiser.

Men to historier, som er omtalt i min bog, tegnede et billede af, hvad vi kunne vente fra bladet ude i horisonten. Den ene var en stribe meget personlige telefonaflytninger af en højtstående politiker, som var så afslørende, at Qvortrup - med rette i øvrigt - straks beordrede mig på paparazzi-overvågning. Selve metoden, aflytningen foregik på, var i øvrigt at sammenligne med det, som News Of The World gjorde i England.

Den anden var en historie om Rolling Stonesforsanger Mick Jagger, der havde været indlagt på Gentofte Hospital.

Begge historier kom kun i hus, fordi Qvortrup havde indført kildebetalning. Den mand, som aflyttede politikerens, sendte mig kun disketten med telefonaflytningerne, fordi han kunne tjene et sted mellem 5.000 og 50.000 kroner. Og kilden til Mick Jagger på Gentofte stjal ligefrem Jagers sygejournal, så historien kunne dokumenteres, fordi der vankede kontant afregning.

Jeg var aldrig kommet i nærheden af den slags historier og slet ikke dokumentation i den klasse, hvis ikke der var sedler på bordet.

Skredet i dansk ugepresse kom med betalingen til kilderne og indførelse af stikkerlinjen - og udviklingen tog fart, fordi Qvortrup med egne øjne kunne se, at det gav historier af hidtil uset høj karat. Ken B. Rasmussens nye bog *Livet*, det forbandede, som udkom i denne uge, ligger i den forstand i klar forlængelse af min fra 2009.

I Rasmussens roman kommer hovedpersonen Sønderjyden ind på det fiktive blad *Set og Hørt*.

præcis 1.000 dage efter, at min bog slipper taget, og derfor kan den, selv om det er en roman, bruges til at beskrive den dramatiske udvikling og det skred i moral, etik og journalistik, der er sket i underholdnings-og sladderpressen.

På det opdigtede blad *Set og Hørt* genkender jeg hver en figur, Ken B. Rasmussen tegner, og hans beskrivelse af redaktionen og livet på denne er hård, men mesterlig og leveret med lige dele kynisme, ironi og humor.

I bogen afslører Sønderjyden, at han får en kilde, Bjarne, der arbejder hos IBM og NETS.

Han er Sønderjydens mand - for han kan overvåge de kendtes kreditkort-transaktioner. Prins Henrik i Thailand, Line Baun på lægeklinik og Casper Christensen på cafeen *Swingers* i USA.

Bjarne overvåger alle de kongelige - undtagen Dronningen, fordi hun ikke har et kreditkort.

Når statsministeren køber to fadøl på Færøerne, eller en anden kendt får adgang til pornoherligheder på nettet, går der mindre end et minut, før Sønderjyden får en SMS fra Bjarne, der til gengæld får 10.000 om måneden sort for at servicere Sønderjyden med de for et sladderblad uvurderlige detaljer.

SELV om BT efter ugers research som det første medie kunne afsløre, at det rent faktisk forholdt sig på præcis samme måde i virkeligheden, som beskrevet i bogen, så var det nok de færreste, der troede på, at det rent faktisk var sandt.

Men er der så langt fra at købe telefonaflytninger og stjålne sygejournaler til at overvåge kendte danskere via deres kreditkort? Det er tre sider af samme sag. Derfor kom det ikke som nogen overraskelse for mig, da lavinen rullede. Henrik Qvortrup sagde sit job op på TV2, og han viste sig som den eneste chef, der havde mod og mandshjerte til at løfte bare lidt af sløret for, hvad der er op og ned i forbindelse med det, der ligner den største presseetiske skandale i danmarkshistorien.

Samtlige andre chefredaktører på *Se og Hør* i perioden 2008 til 2012 har enten ingen kommentarer, eller de påstår, at de ikke kendte til systematisk overvågning af kendte og kongelige.

Det er skæbnens ironi, at *Se og Hør* nu selv er centrum i den største skandale i dansk presse, og tidspunktet kan ikke være værre. NETS skal sælges, og politikerne har bedyret, at der bestemt ikke er nogen, der kan komme i nærheden af vores tophemmelige kreditkort-oplysninger. Så viser det sig, at *Se og Hør* for angivelig 10.000 kroner sort om måneden har overvåget, hvem de ville. Og måske er det kun toppen af isbjerget.

Berlingske kunne et par dage efter afsløre, at NETS-kilden - i den virkelige verden altså - var med i *Se og Hørs* vinklub, og weekenden før bogen udkom, var han akkrediteret til Top Charlie koncert med Kandis i Parken.

Ifølge BT's dokumentation har flere håndfulde medarbejdere og chefer kendt til den systematiske overvågning af kendte og kongelige, og netop denne detalje, at stort set hele bladet var involveret, kan have så vidtrækkende konsekvenser, at det i sidste ende kan lukke bladet, som det skete i England med News Of The World.

KEN B. Rasmussen beskriver ikke krystalklart i Livet, det forbandede, hvordan man kan få folk til at overvåge kendte mennesker via ulovlige metoder. Men han har en historie, som er typisk for Se og Hør-medarbejdere i det virkelige liv og derfor indirekte bidrager til en forklaring.

Som alle praktikanter og mange journalister møder Sønderjyden i bogen skeptisk op og tror, at han kan ændre, udfordre og gøre en forskel på det gamle blad, der er dybt forankret i traditioner og vi plejer-argumenter. Sønderjyden sendes på en Gå-i-byen-opgave i biografen, hvor han får afsky for skabede kändiser på den røde løber, og det viser sig, at han ikke kan finde ud af at løse en sådan opgave. Derfor går Sønderjyden sin egne veje. Han vil tjekke toiletterne på et stort underholdningsprogram for kokain, og det forslag får et kort sekund hans chefredaktør, Den Skaldede, til at kigge op fra sin mobil, og historien ender ugen efter på forsiden - som hans første.

Han får et »high«, som han kalder det. Den Skaldede, naturligvis bygget over Qvortrup, ser noget i Sønderjyden, han kan bruge i sin plan. Han roser Sønderjyden og pludselig er Set og Hørt verdens bedste arbejdsplads. Nu lever Sønderjyden op til redaktørens forventninger med en historie om partiformanden, der har fået lavet sort arbejde. En forside, der påvirker folketingsvalget og i sidste ende knuser partiformandens karriere.

Den Skaldede og Sønderjyden skaber en hemmelig alliance - det er de to mod resten af Danmark. Den Skaldede stikker efter 14 dages pressehetz Sønderjyden en kuvert med en betalt ludertur til Gran Canaria. Sønderjyden er købt og betalt.

Pengene er selvfølgelig også et argument i den virkelige verden. Journalister på Se og Hør får deres job godt betalt - nogle af dem så godt, at de aldrig kan få et job noget andet sted til den samme hyre. Men det typiske mønster er, at når man har nærmet sig den moralske grænse, så er det nemmere at gå et lille stykke længere næste gang. Akkurat som Sønderjyden, der langsomt nærmer sig det ulovlige værktøj overvågning. Når man én gang er gået over sin egen personlige grænse, så skrider fornuften og virkelighedssansen, når man står i samme situation ugen efter - og til sidst er det ikke noget stort problem.

En anden motivationsfaktor er chefens begejstring.

På Se og Hør er medarbejderne ikke forvante med, at cheferne har den store tiltro til deres evner, fordi så mange af historierne i virkelighedens verden falder på gulvet eller fra hinanden.

En forsidebasker giver selvtillid, ro, og måske lægger den dybest set også en dæmper på de mindreværdskomplekser, som mange Se og Hørjournalister præges af.

Selv om de fleste journalister - i hvert fald i min tid - var hamrende dygtige, så var det svært at ignorere, at lige meget hvor man viste sig, så var der ingen, der tog arbejdet alvorligt eller regnede det for noget.

Internt på redaktionen gav det også anerkendelse blandt kollegerne, når man havde fået en helt utrolig historie hjem. Flere medarbejdere ændrede ligefrem kropssprog, når de gik gennem kantine efter at have lavet en historie, som hele Danmark talte om den pågældende uge.

De senere år er frygten for fyring også kommet til. I Mogens E. Pedersens tid lød det, at vi kun kunne blive fyret, hvis ledelsen opdagede, at vi stjal af kassen.

Sådan er det ikke mere, fordi Qvortrup fandt ud af, at det var langt nemmere at få de unge nyansatte journalister til at nærme sig stregen, og gå den sidste meter, som han formulerede det, end de gamle, som kendte og havde mærket konsekvenserne på egen krop. Præcis som det sker i bogen, hvor Den Skaldede langsomt spinder sit net ud over Sønderjyden og får ham gjort til sin trofaste lakaj, der bryder loven for at få historierne hjem og smil frem på chefens læber.

Sønderjyden vil gøre alt for Den Skaldede, men akkurat som i virkeligheden ender han med blive svigtet, som så mange Se og Hør-medarbejdere er blevet det gennem tiden.

I Livet, det forbandede forlader Den Skaldede Set og Hørt. Tappet for de sidste kræfter forlader han glashuset ved havnefronten som en vred, bitter og hævnøstig mand. Og her ligger en alvorlig morale begravet, for sporene skræmmer efter medarbejdere, som enten er fyret eller har forladt de trygge rammer på Se og Hør. Der er ikke mange, der har klaret den, og flere har drukket sig ihjel, begået selvmord eller er ganske simpelt gået i hundene.

Se og Hørs medarbejdere betaler også en høj pris for at lave det blad, som i bund og grund er umuligt at lave inden for lovens rammer. For virkeligheden er ikke god nok til Se og Hør.

Alle er bange for sladderpressen

Berlingske | 03.05.2014

Når et kommercielt medie som Se og Hør betaler kilder for information, sætter råddenskab i pressen ind. Det påpeger Nick Davies, den britiske journalist bag afsløringerne af aflytningsskandalen på skandalebladet News of the World - som måtte lukke.

Af Michael Bjerre

LONDON: Han er netop ved at lægge sidste hånd på bogen »Hack Attack« om aflytningsskandalen, der lukkede mediemogulen Rupert Murdoch's sensationsavis News of the World - en skandale der på mange måder er et britisk spejl af Se og Hør-sagen i Danmark.

Og Nick Davies kender da også den britiske medieskandale bedre end de fleste, for han var den prisbelønnede journalist, der i 2011 fik den til at rulle.

Her skrev han en forsidehistorie om, at News of the World allerede i 2002 havde ladet en privatdetektiv hacke beskeder efterladt på en mobiltelefon tilhørende den forsvundne 13-årige skolepige Milly Dowler, der senere viste sig at være blevet myrdet.

Artiklen udløste et ramaskrig, og i dagene efter væltede det frem med lignende historier.

Hundredvis af kendte - skuespillere, fodboldspillere og politikere - havde gennem en årrække systematisk fået hacket deres mobiler af Storbritanniens største søndagsavis, men også soldaterenker var blevet hacket for at skaffe informationer til artikler.

Lige siden har britisk presse ikke været den samme. Leveson-kommissionen har kulegravet pressens arbejdsmetoder, den kulørte tabloidpresse er kommet under pres for at opføre sig mere etisk korrekt og holde sig inden for lovens rammer, og en række redaktører og journalister er i dag tiltalt for såvel aflytning af mobiler som for ulovlig betaling af kilder, herunder af politibetjente og embedsmænd.

Nick Davies er ikke i tvivl om, hvorfor der gik så mange år, før såvel den britiske sladderpresse som Se og Hør i Danmark blev afsløret.

»Alle er bange for sladderpressen og dens magt,« siger han i et interview med Berlingske.

Politi og politikere så til

For Nick Davies har den største overraskelse ved afdækningen af aflytningsskandalen således slet ikke været sladderpressens ulovlige metoder.

Nej, den største åbenbaring for ham har været at se, hvordan News of the Worldaflytningsskandalen forgrenede sig til toppen af samfundet. Afdækningen har trukket tråde til såvel politietaten som det politiske system. Politifolk lod sig besnakke og bispise af folk fra sladderpressen, og to politichefer måtte gå af på grund af afsløringerne.

Den ene premierminister efter den anden dyrkede tæt omgang med Rupert Murdoch og hans topfolk. Premierminister David Camerons meget nære venskab med Rebekah Brooks, den hovedtiltalte tidligere chefredaktør for News of the World, er blevet udpenslet i detaljer. Blandt andet red de sammen.

»Jeg havde forstået, at der blandt nogle af vore nationale aviser var en vane og rutine med at begå kriminalitet for at sikre sig information,« siger Nick Davies: »Hvad, jeg ikke havde fanget, var i hvilken grad, denne skandale ville sprede sig til andre områder af det offentlige liv. Til pressenævnet, der kendte til problemet med kriminalitet, men fuldstændig havde fejlet ved ikke at efterforske det. Og til regeringen, der endda tillod ændringer i sin politik for at undgå at rage uklar med disse meget magtfulde aviser.« Så på en måde har sagen to lag: Lovovertrædelserne i sladderpressen og så den frygt, det skaber hos andre ellers magtfulde aktører i samfundet, der er bange for at gribe ind på grund af disse mediers enorme magt? »Ja, adgangen til fortrolig information er direkte kædet sammen med magten.

For når du har et medie, der har for vane at udstille folks private liv, særligt deres sexliv, bliver folk meget bange for dette medie.

Det er lidt ligesom, når du har en bølge i skolegården. Hvis han rammer blot ét barn hårdt, er det nok. Alle er bange for ham bagefter, og de vil adlyde ham. Det er det samme med disse medier. Selv politikere og politichefer bliver bange, fordi de kan se, hvad der sker med folk, der kommer på kant med disse medier. De bliver ydmyget, deres liv bliver ødelagt, og deres ægteskab går fløjten. Så politikerne og politiet bliver også bange for at gribe ind.«

Det hele handler om penge

I Storbritannien har medier i årevis betalt for historier, og Se og Hør er et af de få medier i Danmark, der betaler for historier - er dette startskuddet til ulovligheder, som vi har set? »Ja, overordnet set handler det hele om penge. I en sund nyhedsorganisation kan folk lide at se sig selv som journalister, der undersøger væsentlige samfundsmæssige sager og så offentliggør, hvad de har fundet ud af. I en usund nyhedsorganisation tænker folk på sig selv i kommercielle termer, og at de skal tjene så mange penge som muligt til deres ejer. Og når journalister først er faldet i den fælde, hvor de tror, deres arbejde handler om at tjene penge, så kan alt ske.

Ejerne er glade, og journalisterne på gulvet vil blive sat under pres for at gøre hvad som helst, og der vil kun være tilfredshed med journalisterne, så længe de får dem højere oppe i systemet til at føle sig godt tilpas. Den konkrete handling med at betale kilder for informationer er en del af alt dette. For det er en kommerciel transaktion og en del af en kommerciel kultur.« Nick Davies peger på, at presset på medierne absolut ikke er blevet mindre af, at internettet har brudt mediernes forretningsmonopol, så de konstant mister flere og flere annoncører og læsere og dermed får færre og færre penge i kassen.

»I den kontekst er medierne kommet under et endnu stærkere pres for at finde enhver måde at få historier på - selv hvis du ikke har journalisterne til at gøre det på den traditionelle måde. Så i en bredere forstand er det ikke overraskende, hvad der er sket.« Har blandt andet din afdækning af aflytningsskandalen på News of the World været godt eller dårligt for pressen i Storbritannien? »På den korte bane har det været godt. Jeg er overbevist om, at der foregår langt mindre kriminalitet på mediernes nyhedsredaktioner i dag. Men på den længere bane tror jeg ikke, at det gør nogen forskel,« siger Nick Davies.

»Leveson-kommissionen foreslog en ny slags uafhængig regulering af pressen, og personligt fandt jeg anbefalingerne fine.

Men de aviser, der er problemet, angreb kommissionen med det samme gamle miks af vrede og forvrængning af sandheden, så slutresultatet er, at vi ikke har fået en ny uafhængig regulator af pressen. Og når skandalen bliver historie, tror jeg, at disse aviser vil genoptage deres gamle vaner.«

mic@berlingske.dk

Selv politikere og politichefer bliver bange, fordi de kan se, hvad der sker med folk, der kommer på kant med disse medier. De bliver ydmyget, deres liv bliver ødelagt, og deres ægteskab går fløjten. Så politikerne og politiet bliver også bange for at gribe ind.

Nick Davies, journalist, der afslørede News of the Worlds aflytninger af kendte i Storbritannien.

Fakta: update

SE OG HØR-SAGEN DAG FOR DAG

Mandag d. 28. april. BT skriver, at Se og Hør i perioden 2008-2012 har benyttet sig af en kilde, der ulovligt har fodret ugebladet med kreditkortoplysninger, som er blevet brugt til at spore kendte og kongelige.

Det er angiveligt en ansat i Nets, det tidligere PBS, der har leveret informationerne.

Oplysningerne stammer fra Ken B. Rasmussens roman »Livet, det forbandede«. Politiet, Nets og Aller iværksætter undersøgelser af den påståede overvågning.

Den nuværende chefredaktør på Se og Hør, Niels Pinborg, afviser at kende noget til overvågningen.

Tirsdag d. 29. april. En række anonyme kilder med fortid på Se og Hør bekræfter påstandene over for en række medier.

. Som konsekvens af sagen trækker Henrik Qvortrup sig fra jobbet som politisk kommentator på TV 2. Hvor han mandag afviste kendskab til kilden, forklarer han tirsdag, at han har mødt den såkaldte tys-tys-kilde og ikke vil udelukke, at der er foregået ulovligheder.

Onsdag d. 30. april. Berlingske kan fortælle, at tys-tyskilden stadig er tæt på nuværende ansatte på Se og Hør. Lørdag var personen akkreditteret for Se og Hør ved en Top Charlie-koncert i Parken.

. Syv medarbejdere på Se og Hør bliver sendt hjem.

Torsdag d. 1. maj. BT fremlægger mail, der bekræfter, at chefredaktørerne Henrik Qvortrup og Kim Henningsen samt 14 andre medarbejdere var bekendte med kildens eksistens.

. Forfatteren til den omstridte bog går til politiet. Han forklarer politiet, at den øverste ledelse i Aller vidste besked med henvisning til udgiverdirektør Per Ingdal, der har været konstitueret chefredaktør på Se og Hør.

. TV 2 fortæller, at Nets i 2013 blev advaret om, at Se og Hør overvågede kendte og kongeliges kreditkort.

Fredag d. 2. maj. Berlingske og Politiken skriver, at anonyme kilder siger, at Per Ingdal vidste besked om ulovlighederne.

. I Folketinget kræver et flertal skærpet databeskyttelse i kølvandet på sagen.

. En tidligere ansat i kunderserviceafdeling Nets fortæller, at det »var normalt at kigge på, hvad ekskæresten og kendte personer brugte deres kort til«. Radio24syv fortæller, at Se og Hør modtog oplysninger om flere hundrede danskere fra sin kilde i Nets. Mest kendte, men også mordeftersøgte og trafikofre var på listen, ifølge Ken B.Rasmussen.

Fredag aften skrev BT, at Lise Bondesen, tidligere nyhedschef på Se og Hør, har sagt op på Ekstra Bladet.

Leder: Slå tilbage mod Se og Hør

Børsen | 05.05.2014 | Side 2 |

AF Anders Krab-Johansen

Tilliden til pressen har lidt et nyt knæk med Se og Hør-skandalen. I forvejen er befolkningens tiltro til medierne faldende, og Se og Hørs brug af fortrolige bankoplysninger til at skrive sladderhistorier skriver sig desværre ind i den fortælling.

Se og Hørs manglende etik skader derfor hele pressen og den grundlæggende tillid i samfundet. Meget af omtalen overser, at sagen er enestående. De konsekvente brud på datasikkerheden er usædvanlige, og den systematiske brug af personfølsomme oplysninger alene med det formål at skrive sladder er ikke set før i Danmark. Det er også vigtigt at understrege, at Se og Hør ikke tilhører den del af pressen, som tager ytringsfriheden alvorligt, inklusive det ansvar, der følger med. De seriøse danske mediehuse følger landets love, respekterer domstolenes afgørelser og følger de presseetiske regler. Vi finansierer Pressenævnet, som holder os selv og konkurrenterne i ørerne, og vi offentliggør og retter ind efter nævnets afgørelser.

Grundlaget for en fri og uafhængig presse er, at danskerne har adgang til nyheder og information, som er troværdig. Staten skal ikke styre pressen. Derfor står hvert medie selv med ansvaret inden for lovens rammer.

Men det er samtidig et grundlæggende krav, at medierne bør "anerkende hensynet til den enkelte borgers krav på respekt for den personlige integritet og privatlivets fred", som der står i de presseetiske regler. Det gælder kongelige, toppolitikere og stjerner fra underholdningsbranchen, det gælder direktører, kriminelle og ofre for en ulykke. Det gælder alle.

Se og Hør lever af at se stort på respekten for andre mennesker. Ugebladet lever af at snage. Og det lever i stigende konkurrence med sladder på sociale medier i både tekst og billeder, hvor kendte danskere frivilligt og ufrivilligt deler deres privatliv med offentligheden. Samme konkurrence udsættes de to formiddagsaviser Ekstra Bladet og BT for. Også her optrappes jagten på de kendte.

I de seneste år har især toppolitikere mærket presset, som det blev tydeligt med kampagnen mod tidligere udenrigsminister og konservativ formand Lene Espersen, og som både statsminister Helle Thorning-Schmidt (S) og Venstres formand, Lars Løkke Rasmussen, også udsættes for.

Pressen har selv et ansvar for at holde fast i den sunde etik. Det gælder også TV2 og DR, som med deres brede publikum skruer op for kendis-stoffet. Begge de statsejede tv-kanaler har programmer, som lever af kendte danskere, og samtidig er nyhedsudsendelserne blevet mere nærgående over for politikernes privatliv. Den tendens kan spores.

Både pressen og Danmark er bedst tjent med en grundlæggende respekt for andre mennesker. Derfor bør domstolene skærpe deres praksis over for lovbrud. Det kræver, at især de kendte og deres advokater systematisk klager til Pressenævnet og indleder retssager, når sladderpressen går for tæt på. Af samme grund er det glædeligt, at en række kendte danskere nu varsler sager mod Se og Hør, som har brugt fortrolige data. Domstolene kan hjælpe, som tidligere TV2-studievært Line Baun Danielsen fik bevist. I 2006 anlagde hun sag mod Se og Hør, Ekstra Bladet og BT for at have krænket hendes privatliv. Hun vandt sagen. Ny Alliances daværende formand Naser Khader vandt også sin sag fra 2007 mod Se og Hør, hvor han uden dokumentation blev anklaget for sort arbejde.

Slå tilbage, er vores råd til kendte danskere, som får deres privatliv udstillet. Ingen har glæde af, at sladder breder sig. Hverken i den skrevne presse, på tv eller de sociale medier.

Medier siger blankt nej til at betale kilder

Journalisten.dk | 30.04.2014

Hverken DR, Politiken eller Fyns Amts Avis betaler kilder for historier, fastslår cheferne, efter at Se og Hør har betalt en kilde 10.000 om måneden for oplysninger om kendte. DR's seerredaktør: »Man må ikke betale for historier. Punktum.« De pudser deres glorie, lyder det fra EB

Af Kerstin Bruun-Hansen

Se og Hør betaler for gode historier med det såkaldte tip-honorar – der også er blevet kaldt ”stikkerlinjen” internt på bladet.

I Se og Hør-sagen, der ruller lige nu, har en it-konsulent angiveligt fået 10.000 kroner om måneden som betaling for personlige oplysninger om kendtes brug af kreditkort. Oplysninger, som det var ulovligt at bringe.

’Hver uge belønnes læsertips kontant’, skriver Se og Hør selv på deres hjemmeside, hvor de opfordrer læserne til at tippe dem. Også Ekstra Bladet betaler - ifølge avisens hjemmeside - op mod 1.000 kroner for et rigtig godt tip.

Men i andre dele af branchen tager man skarpt afstand fra at betale for en god historie. Sådan lyder det fra både DR, Politiken og Fyns Amts Avis.

»Vi har en meget klar regel, som hedder, at Politiken ikke betaler for oplysninger fra kilder. Og Politikens journalister må ikke gøre noget, der giver dem nogen privatøkonomiske fordele. Ganske enkelt fordi vi ikke anser det for en troværdig og etisk måde at arbejde på,« siger Politikens chefredaktør Anne Mette Svane til Journalisten.

En risikabel metode

Heller ikke hos DR opererer man med tiphonorarer til kilder.

»Grundreglen i DR er, at man ikke betaler kilder. Det eneste sted, hvor der nogle gange kan være diskussion om grænsedragningen, er, hvis man for eksempel beder en revisor om at regne noget igennem, som vedkommende måske skal bruge tre arbejdsdage på. I den slags tilfælde kan der være tale om betalt research. Men man må ikke betale for historier. Punktum,« fastslår DR's seerredaktør, Jacob Møllerup.

Han fortæller, at Se og Hør-sagen, der ruller nu, understreger, hvorfor man ikke bør betale for et tip.

»At betale kilder for oplysninger er jo indlysende en risikabel metode. Og det er også derfor, de fleste medier med en bare nogenlunde rimelig etisk standard som udgangspunkt aldrig gør det. Det er den gode tone på feltet,« siger han.

Skærpet kildekritik ved honorarer

Samme melding lyder fra chefredaktør Troels Mylenberg fra Fyns Amts Avis.

»Vi har ikke noget tip-honorar, og vi har heller ingen planer om at indføre det. Jeg synes ikke, man skal betale kilder – det er vigtigt, at læserne ved, at vi ikke køber oplysninger,« siger han.

De medier, der som Se og Hør og Ekstra Bladet tilbyder penge for gode historier, har et særligt

ansvar for at være kritiske over for kildernes oplysninger, understreger Jacob Møllerup fra DR:

»Hvis man som medie modtager oplysninger mod honorar, er det klart, at man i sagens natur skal udvise særlig skærpet kildekritik. I alle tilfælde skal man jo altid spørge sig selv, hvor troværdig en kilde er, hvilke motiver kilden har osv. – og det er samme rumle, når man betaler, bare med skærpet opmærksomhed på alle ledder.«

Har man også pligt til at undersøge, hvordan den kilde, man betaler, har skaffet sig adgang til de oplysninger, vedkommende giver?

»Det er jo en del af almindelig god kildekritik. Det står på side 1 i Grønspættebogen,« siger Jacob Møllerup.

EB: De pudser deres glorie

På Ekstra Bladet har man i 15 år honoreret gode tip og billeder med op mod 1.000 kroner. Og det ser chefredaktør Poul Madsen ikke noget etisk problem i.

»Det har ingen gang på jord at tale om et etisk problem, fordi man betaler et så lille beskedent honorar, som vi gør. Når andre medier siger det, er de i gang med at pudse deres egen lille glorie,« siger han og forklarer:

»Når vi betaler op mod 1.000 kroner for gode tip og billeder, er det et forsøg på at få folk til at henvende sig til os frem for til andre medier. Det kan ses som et ulejlighedshonorar, og det er ikke noget, man bliver rig af. Vi betaler heller aldrig mere end 1.000 kroner, for vi skal ikke ud i en form for checkhæfte-journalistik.«

Men uanset beløbsgrænsen, risikerer man så ikke – som Se og Hør-eksemplet netop viser – at motivere til kriminalitet?

»Nej, jeg tror ikke, at nogen bryder ind i Nets computere for 500 eller 1.000 kroner. Det har jeg meget svært ved at forestille mig. Og det er helt gækket at sammenligne vores tiphonorar med det, der er foregået på Se og Hør – det er som at sammenligne flitsbuer og kanoner.«

Poul Madsen afviser heller ikke, at Ekstra Bladet kunne finde på at betale for oplysninger, som er fremskaffet ulovligt.

»Folk kan godt komme til os med tips tilvejebragt på ulovlig vis. Dem modtager vi gerne, hvis det vel at mærke er relevant for offentligheden. Det er der ikke tale om i eksemplet fra Se og Hør,« siger Poul Madsen,

DJ lufter mulighed for at skærpe de presseetiske retningslinjer

Dansk Journalistforbunds formand, Mogens Blicher Bjerregård, siger **til mediawatch**, at han vil overveje, om de presseetiske regler skal skærpes i kølvandet på Se og Hør-sagen.

”Det er altid en overvejelse at skærpe nogle områder, hvis det kan hjælpe presseetikken, og hele den her sag viser, at tiphonorarer kan skabe et stort problem. Derfor må udgangspunktet være, at det ikke er en farbar vej og ikke en god måde at lave journalistik på, og det skal man principielt holde sig fra,“ siger han til mediawatch.dk.

Journalisten har kontaktet Se og Hørs chefredaktør, som p.t. ikke ønsker at udtale sig om bladets tiphonorar. Vi har også kontaktet den omtalte it-konsulent for at få interviews om sagen.